

Případová studie Města Vimperku

Tato případová studie je součástí projektu Plánování odpadového hospodářství na municipální úrovni (TD020304) a byla vytvořena s finanční podporou TA ČR.

Řešitelská organizace: Ing. Pavel Novák s.r.o.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MĚSTU VIMPERK

Kraj:	Jihočeský		
Počet obyvatel:	7 644 (1. 1. 2013)		
Správní členění:	obec s rozšířenou působností, pověřená obec		
Rozloha:	80,02 km ²		
Množství produkovaného směsného komunálního odpadu (2013):	1 777,7 t	(232,6 kg/obyv.)	
Množství produkovaného biologicky rozložitelného odpadu (2013):	1 465,7 t	(191,7 kg/obyv.)	
Množství produkovaného papíru a nápojového kartonu občany (2013):	233,7 t	(31 kg/obyv.)	
Množství produkovaných plastů občany (2013):	94,9 t	(12,4 kg/obyv.)	
Množství produkovaného skla občany (2013):	82,9 t	(10,8 kg/obyv.)	

Odpovědné osoby za organizaci a systém svozu odpadů ve městě: referent odboru životního prostředí Městského úřadu (MěÚ) ve Vimperku (Ing. Marie Hejlková) ➔ vedoucí odboru ŽP (Ing. Josef Kotál)

Město Vimperk, Foto: <http://www.vimperk.cz>

SYSTÉM ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Svozová společnost: Městské služby Vimperk s.r.o. (vlastněné městem)

Městské služby Vimperk se starají o svoz veškerého komunálního odpadu ve městě Vimperk (směsný komunální odpad, tříděný odpad, bioodpad z popelnic), pečují o městskou zeleň, provozují kompostárnu, skládku, sběrný dvůr obce a zajišťují související služby.

Vybavenost: 121 sběrných stanovišť na separovaný odpad na téměř 7 700 obyvatel, z toho 85 stanovišť s kontejnery o objemu 1 100 l a 36 stanovišť s malými nádobami o objemu 240 l (papír + plasty všechna stanoviště, sklo v ½ sběrných stanovišť), tetrapak se sbírá společně s plastem do žlutých kontejnerů nebo do oranžových pytlů (pytle k vyzvednutí zdarma ve sběrném dvoře). Sklo se při třídění odpadů rozlišuje na bílé a barevné. Kontejnery na sklo mají spodní výsyp (tzv. zvony o objemu 1 300 l nebo 1 500 l), kontejnery na papír a plasty mají všechny horní výsyp. Z výše uvedeného vyplývá, že hustota sběrné sítě na separovaný odpad je přibližně **64 obyvatel/sběrné stanoviště**. Občanům jsou k dispozici také **2 kontejnery na textil** a **4 červené kontejnery** ke zpětnému odběru elektrospotřebičů. Odpady mohou občané s trvalým pobytem v obci bezplatně odevzdávat také ve **sběrném dvoře města**, který je otevřen v po, út, st, pá a so. Občané, kteří bydlí na periferiích města (tzv. na osadách) a kteří to mají do sběrného dvora daleko, mají k dispozici 1 x ročně (jaro) také mobilní svoz objemného a nebezpečného odpadu (velkoobjemový kontejner s obsluhou).

Kompostárna Vimperk, Třídící linka firmy Jihosepar a.s. ve Vimperku, Foto: <http://gympt.cz>, <http://prachaticky.denik.cz>

Město Vimperk již od roku 2011 provozuje **systém odděleného nádobového sběru a svozu bioodpadů**. Po městě jsou rozmístěny hnědé plastové nádoby na bioodpad o objemu 240 l (cca 50 ks). Bionádoby jsou **svázeny 1 x týdně** a bioodpad z nich je využit na městské kompostárně. Bionádoba je zájemcům s trvalým pobytem v obci (také družstvům či sdružením vlastníků složeným z těchto obyvatel) zapůjčována a vyvážena bezplatně (v rámci místního poplatku za systém OH). Město preferuje zapojení občanů do systému na základě jejich vlastní žádosti, protože se domnívá, že aktivní zájem občanů znamená jejich větší ochotu bioodpad správně třídít - systém vykazuje větší čistotu vstupní suroviny do kompostárny, i když je to za cenu nižšího počtu zapojených domácností. Město Vimperk upřednostňuje v první řadě předcházení vzniku odpadů, proto systém odděleného nádobového sběru by měli využívat zejména občané Vimperku v bytových a panelových domech, kteří nemají žádnou zahrádku, na kterou by si mohli umístit kompost či domácí kompostér. Město Vimperk **domácí kompostování podporuje**. Svým občanům již bezplatně zapůjčilo 120 domácích kompostérů, v březnu 2015 pak zájemcům zapůjčí dalších celkem 100 ks kompostérů, na které již město v rámci spolupráce se Svazem měst a obcí Jihočeského kraje (SMOJK)

získalo finanční prostředky a chystá se je nakoupit. Občané mohou dále využít **mobilního svozu** biologicky rozložitelných odpadů, který město ve smluvených termínech na stanovených místech pořádá (velkoobjemový kontejner v ulicích města) nebo mohou kdykoliv zajet **předat svůj v domácnosti vyprodukovaný bioodpad přímo na kompostárnu v obci** (občané Vimperku nejsou omezeni žádným maximálním odebíraným objemem - mohou na kompostárně zdarma předat libovolné množství bioodpadu). Kompostárna je situována přímo v obci (u čistírny odpadních vod), proto je pro občany snadno dostupná. Pokud nemají obyvatelé možnost sami bioodpad na kompostárnu dovézt a mají ho větší množství, mohou si **objednat odvoz bioodpadu na kompostárnu** přímo MS (hradí se pouze doprava). Aby město podpořilo třídění bioodpadů v domácnostech, nabízí také občanům zdarma **zapůjčení uzavíratelných kbelíků na třídění bioodpadu o objemu 5 l** (k vyzvednutí na Městském úřadě ve Vimperku).

Domácí kompostování ve Vimperku, Kompostárna ve Vimperku, Foto: <http://www.zahradni-kompostery.cz>, <http://www.vimperk.cz>

Způsob platby za odpady: **místní poplatek** ve výši **492 Kč/rok** (2014) na trvale žijícího obyvatele (vždy odvod alespoň jednoho poplatku za číslo popisné) – poplatek za veškeré služby včetně svozu bioodpadu. Ve vyhláše obce je stanoven systém úlev (např. občané prokazatelně žijící mimo obec, občané ze samot v těsném okolí Vimperku, kde jsou omezené služby OH).

Organizace služeb a frekvence svozu odpadů: **Svoz směsného komunálního odpadu (SKO)** ve městě probíhá **jedenkrát týdně** od prahu domu (po nebo st dle zeměpisné polohy), v osadách (ve správním obvodu Vimperku) a od rekreatů svoz SKO pouze 1 x 14 dní (stanovený harmonogram svozů). Papír a plasty jsou z kontejnerů ve městě sváženy MS přímo na třídící linku firmy Jihosepar a.s. ve Vimperku a firma vytříděné druhotné suroviny pak prodává dalším zpracovatelům. Sklo sváží MS nejprve na mezisklad firmy Jihosepar a.s., kde je překládáno na větší automobily a míří na třídící linku firmy AMT Příbram s.r.o., kde se separované sklo také přímo využívá. Nápojový kartón je sbírán společně s plasty a vytříděn na třídící lince nebo ho občané v oranžových pytlích (viz výše) vozí přímo na sběrný dvůr. **Papír a plasty** jsou vyváženy na většině míst obce **1 x týdně**, v okrajových částech obce se pak sváží 1 x za 14 dní, na samotách dokonce 1 x za měsíc (existuje přesný zveřejněný harmonogram svozu, který se však pružně přizpůsobuje dle aktuálních potřeb - monitoring naplněnosti kontejnerů provádí pracovníci MS a pracovníci města). **Sklo se vyváží dle zaplněnosti nádob** (přibližně jednou za 7 – 8 týdnů). Rozmístění, počet a druh nádob určuje odbor životního prostředí Městského úřadu ve Vimperku. Ve městě též funguje **jedna výkupna** papíru a plastů a tři výkupny kovů. **Město vlastní** a prostřednictvím MS provozuje **skládku odpadů** a **moderní kompostárnu** k využití bioodpadu svezeneho od občanů či odpadů z údržby zeleně v majetku města.

Informování občanů města o službách odpadového hospodářství: MěÚ Vimperk informuje občany města o službách v OH několika informačními kanály:

- **webové stránky** obce – aktuální informace o provozu systému OH, o novinkách, informace o třídění odpadů a o plánovaných akcích města
- **měsíčník radnice, regionální deníky** – články o třídění odpadů, aktuality (seriál článků o odpadech - v roce 2013 a 2014 každé dva měsíce, v roce 2012 každý měsíc)
- **kontaktní kampaně** – tradiční vzdělávací akce pro veřejnost s názvem „Odpadové dny“ – informační akce pro občany obce (stánek s letáčky a informacemi o OH obce, bannery, soutěže o ceny) včetně komentovaných prohlídek zařízení OH ve Vimperku
- **letáky o třídění odpadů do schránek** – informační karty o třídění odpadů a o systému OH v obci (do schránek) – ve spolupráci s autorizovanou obalovou společností EKO-KOM a.s.
- **školní vzdělávací akce** – základní školy, mateřské školy, střední školy – jeden den z „Odpadových dnů“ je věnován školám - pořádají společně se společností EKO-KOM a.s. - exkurze na zařízení OH v obci (třídící linka, sběrný dvůr, kompostárna) a koše na třídění do všech tříd.

Plánování odpadového hospodářství: Město Vimperk má zpracovaný plán odpadového hospodářství města (POH), který se mu dlouhodobě daří naplňovat. K úspěšnému naplňování cílů z POH obce jistě přispívá i skutečnost, že Vimperk je velmi úspěšný v čerpání peněz ze strukturálních fondů EU (Operační program Životní prostředí). V roce 2011 byl s příspěvkem z OPŽP realizován projekt „Systém nakládání s bioodpady Vimperk“, který měl pro rozvoj odpadové hospodářství obce velký význam.

FAKTORY ÚSPĚCHU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Město Vimperk dosahuje dlouhodobě velmi dobrých výsledků v separaci odpadů a již nyní se mu daří **v případě dvou komodit (papír a sklo) naplňovat cíle Evropské rámcové směrnice o odpadech (ES/98/2008), které byly stanoveny až pro rok 2020 – tzn. materiálově využít minimálně 50 % uvedených složek domovních a jim podobných odpadů (separace papíru = 59 % a separace skla = 70 % - údaje z roku 2012).** Město Vimperk rovněž za své úsilí v separaci odpadů získalo 1. cenu v soutěži autorizované obalové společnosti EKO-KOM a.s. Křišťálová popelnice (rok 2011).

Hlavní faktory úspěchu odpadového hospodářství Vimperku:

- **nadstandardní komunikace s občany města**
- **důraz na výchovu a vzdělávání**
- **hustá síť infrastruktury OH (velký počet sběrných stanovišť na obyvatele)**
- **dlouhodobé plánování rozvoje a investic v OH**
- **operativní svozy tříděného odpadu v případě potřeby (mimo stanovené harmonogramy)**